

Parkering og plads til alle

Masterplan for Parkering i Sønderborg by 2025-2036
Godkendt af Byrådet den 26. februar 2025



Styringstrekant

Handleplanen tager afsæt i Sønderborg Kommunes styringstrekant. Styringstrekanten sikrer en helhedsorienteret udvikling og sammenhæng mellem vision og strategi, kommuneplan, politikker, planer og handlinger. Som det fremgår af styringstrekanten, er 'Planer' afledt af byrådets visioner.

Grundfortælling

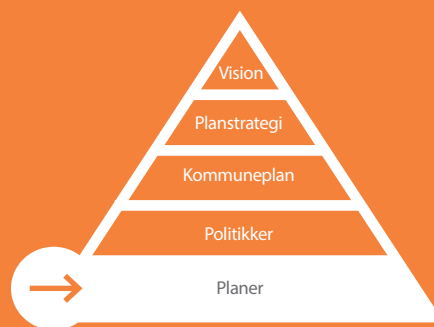
I Sønderborg er hele Europa inden for din rækkevidde. Det er her, at Skandinavien og det kontinentale Europa mødes og bindes sammen. Storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel er vores tætte naboer, imens den veludbyggede infrastruktur med motorvej og lufthavn sikrer korte afstande til andre metropoler som f.eks. Berlin og København.

Vores særlige placering som naturligt knudepunkt i grænselandet har givet os en helt speciel evne til at samarbejde på tværs af grænser, kulturer og skel, og i dag bor og lever 120 forskellige nationaliteter i Sønderborg.

På den ene side rummer Sønderborg alle storbyens karakteristika: Nogle af Danmarks største globale industrikoncerner ligger her. Universitetets campus er landets mest internationale med studerende fra over 50 lande, og snakken på alverdens sprog summer i byens mange restauranter og caféer. Det er også i Sønderborg, at du finder ligeså mange kulturoplevelser og events, som der er dage i året.

Men Sønderborg er på samme tid også noget ganske andet, for vi er en storby midt i naturen. Her er skove, strande, bakker, lunde og søer. Her er 250 km krøllet kystlinje. Her er plads til udfoldelse, ro og dybde.

Styringstrekanten



Grundfortællingen





Et godt liv



Uddannelser



Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber



Grøn omstilling og jobvækst



Turisme



Byrådets Vision og Planstrategi

Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber

Vi understøtter udvikling af vores forskellige lokalsamfund og by- og havnemiljøer. Vi bygger på fællesskabets styrke og muligheder og vægter medbestemmelse og medansvar. Hvert sted, sin charme. Hvert sted skal med sin identitet, rolle og funktion tiltrække nye medborgere.

Vi arbejder videre med bystrategierne, og vi understøtter initiativer fra byer, lokalsamfund og foreninger.

De fem fokusområder

Byrådets Vision og Planstrategi tager udgangspunkt i hele Sønderborg Kommune – med områdets unikke position med særegne landskaber, landsbyer, byer og kulturhistorie.

Byrådets to fyrtårnsprojekter, Project-Zero og Nordborg Resort, er udtryk for, at vi tør satse, prioritere, handle og gennemføre. De fem fokusområder er udpeget af Byrådet og skal skabe sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med på tværs af fagudvalg og politisk ståsted.

Indledning

I Sønderborg arbejder vi aktivt for at tiltrække flere borgere, turister og virksomheder: Vi har attraktive tilbud til internationale og nationale turister, vi har verdensførende uddannelsestilbud, og som børnefamilie eller ældre har du rig mulighed for leve et aktivt og sundt liv. Og vi har planer for, hvordan vi kan gøre det endnu bedre.

Med Masterplan for parkering i Sønderborg By 2025 – 2036 sættes gennem 5 strategiske pejlemærker og 10 konkrete handlinger retningen for, hvordan parkering og mobilitet i Sønderborg kan understøtte dén udvikling. Masterplanen skal sikre, at vi kan imødekomme den stigende efterspørgsel efter parkeringspladser og samtidig skabe en bymidte, hvor grøn omstilling, tilgængelighed og byliv går hånd i hånd.

Planen fokuserer derfor på at udnytte parkeringsarealerne bedre, etablere nye langtidspadser, gøre alternativerne til bilen mere attraktive og udvikle en grønnere og mere indbydende bymidte med flere faciliteter for cyklister. Samtidig vil forbedres skiltningen og vejledningen, så det

bliver lettere for både borgere og besøgende at finde parkeringsmuligheder og byens mange attraktioner til fods og på cykel. Med en moderne ladeinfrastruktur og fleksible parkeringsordninger kan vi fremtidssikre Sønderborg som en stærk regional handelsby og et attraktivt sted at besøge, bo, arbejde og uddanne sig.

Masterplanen er udarbejdet på et solidt fundament bestående af den kommunale planlægning og planstrategi for Sønderborg Kommune, bystrategien for Sønderborg, Byrådets Vision 2022-2025 og øvrige politikker og planer i kommunen. Med planen understøttes og bindes en række politiske områder, forvaltninger og partnere sammen. Dét skyldes, at parkeringsforhold og mulighederne for mobilitet på mange måder er forudsætningen for, at andre planer og indsatser kan realiseres.

Masterplanen er udarbejdet med en bred inddragelse af borgere, lokale interesseorganisationer og myndigheder. Ønsket har været sikre forankring og ejerskab til masterplanen.

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forord	3
Pejlemærker og handlinger	5
Parkering og mobilitet i Sønderborg i 2024	8
Indsatser	
1. Parkering ved Slotskajen	10
2. Renovering af parkeringspladserne på Ringriderpladsen	11
3. Plads til alle: Dispensationsordning og ændret tidsbegrænsning	12
4. Etablering af autocamperpladser	13
5. Attraktiv by for elbiler	14
6. Cykeltrafik- & parkering	15
7. Grønne parkeringspladser	16
8. Parkeringshenvisning & Wayfinding	18
9. Parkeringsfonden og parkeringsnormer	20
10. Parkeringskontrol	21
Datagrundlag, inddragelse og proces	22





Forord

Er der mon plads? Dette spørgsmål stiller mange, når de bevæger sig mod Sønderborg by i bil for at tage aktiv del i byens levende og attraktive handels- og kulturliv. Data viser, at mange heldigvis hurtigt finder en ledig parkeringsplads – også i weekenden. Men spørgsmålet er, om det også vil være tilfældet i fremtiden? Og er der også plads til dig, der kommer til og fra Sønderborg på cykel, tog eller bus? Eller hvad med dig, der bevæger dig rundt i bymidten til fods? Kan du nemt finde rundt?

I Byrådet bakker vi op om målsætningen om at være 77.000 indbyggere i kommunen inden 2030. Dét arbejde er forankret i konkrete handlinger og initiativer, der skal gøre det attraktivt for flere at bosætte sig i vores område – hvad enten det er for at arbejde eller studere. Ligeledes arbejder vi gennem en aktiv grøn erhvervsindsats for, at kommunen opleves som et attraktivt sted at drive virksomhed, og hvor virksomheder kan vokse sig større. Og gennem en række tiltag for turisme og handel arbejder vi for at fortsætte den positive udvikling, der frem mod 2027 skal gøre, at Sønderborg Kommune er blandt de fem mest besøgte turistdestinationer i Danmark målt på antallet af overnatninger.

Vi er allerede kommet langt. Skal den positive udvikling fortsætte, er der brug for, at alle de gode handlinger understøttes af bedre betingelser for mobilitet: Det skal være lettere for den enkelte – på tværs af transportformer – at bevæge sig fra A til B.

Forbedrede muligheder for mobilitet er afgørende for, at alle kan få glæde af den smukke natur, varierende arkitektur i lokale

bymiljøer og rige og unikke kulturhistorie, der kendetegner vores område. At endnu flere børnefamilier, studerende, ældre og personer med handicap kan få en aktiv hverdag til at hænge sammen. Og at det også i fremtiden, er attraktivt at drive virksomhed og bosætte sig i Sønderborg Kommune.

Pejlemærker for fremtiden

Med Masterplan for Parkering i Sønderborg By for 2025-2036 tager vi første skridt mod realiseringen af fem pejlemærker for mobilitet og parkering i Sønderborg by frem mod 2036. De fem pejlemærker er:

1. Sønderborg er et attraktivt sted at besøge, bo, arbejde og uddanne sig, fordi byen er let for alle at færdes i og let at komme til og fra.
2. Sønderborg har en pålidelig og effektiv kollektiv trafik, der bidrager til at aflaste behovet for bilparkering i bymidten.
3. Sønderborg har en tryk bymidte for alle trafikanter og alle transportformer, der er kendt for sit grønne udtryk.
4. Sønderborg er kendt for tydelig kommunikation om parkerings- og transportmuligheder.
5. Sønderborg er en stærk regional handelsby, hvor det er let at bevæge sig rundt, og det er let at finde alle former for parkering.

Masterplanen sætter en strategisk retning for, hvordan vi ønsker at bevæge os rundt i Sønderborg by i fremtiden, og hvordan nuværende parkeringsudfordringer kan håndteres. I det følgende præsenteres de konkrete handlinger, vi tror på, der i første omgang skal til for at komme i mål med pejlemærkerne.

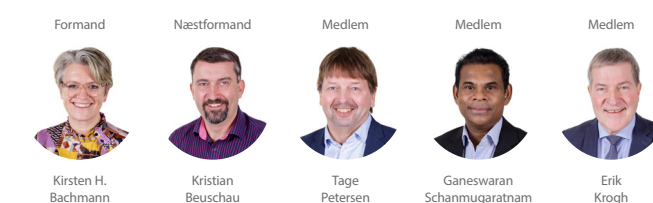
Det er en dynamisk plan, der kan justeres i takt med, at vi bliver klogere. Fx klogere på de tiltag, der virker og ikke virker. Klogere på hvordan, vi ønsker at bymidten i Sønderborg skal udvikle sig, og hvordan vi får bundet kommunen bedre sammen. Klogere på, hvordan flere oplever cyklen eller kollektiv transport som et brugbart alternativ til bilen – til glæde for det gode liv og den grønne omstilling.

Det er et samlet Teknik-, By- og Boligudvalg, der står bag masterplanen, og den er godkendt af et enigt Byråd. Vi ser alle frem til, at handlingerne gøres til virkelighed.

Erik Lauritzen, Borgmester

Kirsten Bachmann, Formand for Teknik-, By- og Boligudvalget

Teknik-, By- og Boligudvalget 2022-2025



Pejlemærker og Indsatser

Masterplan for parkering i Sønderborg by 2025 – 2036 kan konkretiseres i 10 handlinger, der hver især kan kobles til de fem pejlemærker. Dermed viser handlingerne, hvordan Sønderborg Kommune konkret og strategisk vil arbejde med at forbedre parkeringsmulighederne og mobiliteten i bymidten i de kommende år.

Tiltagene gennemføres frem mod 2036 med udgangspunkt i en handlingsplan. Handlingsplanen, der forelægges til godkendelse i Teknik-, By- og Boligudvalget i 2025, vil angive den økonomiske ramme for realisering af tiltagene i masterplanen. I forbindelse med udmøntningen, vil der blive taget højde for, at de enkelte tiltag påvirker hinanden. De enkelte tiltag konkretiseres efterfølgende og forelægges til godkendelse i udvalget, inden de gennemføres.

Forbedrede muligheder for parkering

Beboere, besøgende og ansatte skal alle have gode muligheder for at parkere i Sønderborg by. Derfor skal eksisterende parkeringspladser i bymidten udnyttes bedre, og der skal etableres nye langtidsparkeringspladser. Private erhvervsdrivende skal understøttes i at etablere særligt indrettede pladser, hvor besøgende der kommer til byen i autocamper o.l., trygt kan overnatte.

1. Parkering ved Slotskajen
2. Renovering af parkeringspladserne på Ringriderpladsen
3. Dispensaionsordning og ændret tidbegrænsning
4. Etablering af autocamperpladser

Grønnere transport og grønnere byliv

Bedre muligheder for at transportere sig rundt i Sønderborg på cykel vil afhjælpe trængslen i bymidten, aflaste parkeringsbehovet, dæmpe trafikstøjen og bidrage til den grønne omstilling.

Parkeringspladserne skal opleves som grønne byrum, og borgere og besøgende skal nemt kunne oplade deres elbiler og elcykler. Alt i alt vil det styrke oplevelsen af Sønderborg som en tryk og attraktiv handelsby.

5. Attraktiv elbilsby
6. Cykeltrafik- og parkering
7. Grønne parkeringspladser

Øvrige handlinger

Når du ankommer til Sønderborg, gør et avanceret parkeringssystem det let at finde en ledig plads. Effektiv håndhævelse af parkeringsregler sikrer optimal brug af pladserne. Når bilen eller cyklen er parkeret, bliver det nemt at udforske byens attraktioner til fods. En fleksibel tilgang til parkeringspladser ved boligprojekter støtter byens vækst, og midler fra parkeringsfonden hjælper med at skabe flere offentligt tilgængelige parkeringspladser.

8. Parkeringshenvvisning og wayfinding
9. Parkeringsfonden og parkeringsnormer
10. Parkeringskontrol

98.797

personer steg på toget
i 2023. Det er ca. 10.000
flere end i 2017 og 2018

ca. 4.900

borgere pendler på en
alm. hverdag ind i
Sønderborg

ca. 6.450

Borgere pendler på en
alm. hverdag ud af
Sønderborg

ca. 41.500

biler i Sønderborg i 2029
Det er ca. 1.350 flere end
i dag

83 pct.

af borgerne i Sønderborg
kører i bil på arbejde.

50 pct.

af alle rejser i Sønderborg
er under 10km.

ca. 22 pct.

af alle rejser mellem
2-4km fortages i bil.

93 pct.

af p-pladserne i bymid-
ten er belagt på en alm.
hverdag i tidsrummet
10.00-12.00. I weekenden
er det 83 pct.

13.500elbiler i Sønderborg i
2029**4.500**offentlige og private
p-båse i Sønderborg.

Parkering og mobilitet i Sønderborg i 2024

Langt de fleste kan i dag finde en plads...

I Sønderborg by findes i dag ca. 4.500 offentligt tilgængelige p-båse. Undersøgelser af belægningsgraden viser, at der på alle tider af døgnet er ledige p-båse i bymidten – både til hverdag og i weekenden. Den maksimale belægningsgrad i bymidten svinger mellem 60-100 pct. I tidsrummet 10.00 – 12.00, hvor der i gennemsnit er flest parkerede biler i løbet af en hverdag, er belægningsgraden 90 pct. Der i gennemsnit 455 ledige p-båse fordelt over hele byen i dette tidsrum.

...men der kommer stadig flere biler i Sønderborg.

Siden 2019 er der kommet ca. 2.300 flere biler til i Sønderborg Kommune, så der i dag er ca. 40.100 biler i kommunen. Frem mod 2029 forventes det, at der vil være ca. 41.500 biler i kommunen. Dertil kommer de mange flere turister, der årligt forventes at besøge kommunen i bil. Skal der være plads til de mange flere biler i fremtiden, bør de eksisterende parkeringsområder udnyttes bedre. Der skal være plads til alle – også i fremtiden.

Der er pres på langtidsparkeringspladserne

De seneste undersøgelser viser, at særligt de bilister, som kan nøjes med at parkere i kortere perioder på 2- og 4-timer i dag har gode muligheder for at finde en ledig parkeringsplads. Har man brug for at parkere i længere tid, kan man købe sig til længere parkeringstid i byens to p-huse. Dog er der et pres på de tidsubegrænsede pladser. Særligt ses, at de mindre tidsubegrænsede p-pladser i bymidten, hvor beboerne ikke har egen p-plads, er belagt næsten 100 pct. hele tiden. Også personer, der arbejder i Sønderborg by, gør flittigt brug af de tidsubegrænsede pladser. Der skal derfor ses på mulighederne

for at etablere flere langtidsparkeringspladser og sikre en fornuftig balance mellem mulighederne for korttids- og langtidsparkering for beboere, ansatte og besøgende.

Er det attraktivt at tage toget?

I 2023 steg 98.797 personer på toget i Sønderborg. Det er ca. 10.000 flere end i 2017 og 2018. Togstationen i Sønderborg ligger på den ene side af Alssund, mens bymidten og busstationen ligger på den anden side. Ved at binde togstationen og byen bedre sammen, kan det gøres attraktivt for flere at tage toget til og fra Sønderborg fremfor bilen. Dét ville kunne lette presset på indfaldsvejene til Sønderborg og bidrage til den grønne omstilling. Særligt om morgenen og om eftermiddagen, når ca. 6.450 borgere pendler ud af Sønderborg og ca. 4.900 borgere pendler ind i Sønderborg.

Cyklister og gående har svært ved at finde rundt

Det nemt at komme til og rundt i Sønderborg by med bil. Men som fodgænger og cyklist er det vanskeligt at finde vej. Det skyldes, at skiltningen i bymidten i dag er henvendt til bilister, og at de mange parkeringsarealer ikke understøtter et attraktivt og pulserende byliv. Derudover er der ikke tydelig kommunikation om, hvordan man som gående eller cyklist kommer nemt fra udkanten af byen og ind til bymidten. Og er man i bymidten, kan de attraktioner, der ligger uden for gågaden være svære at få øje på. Ved at gøre det nemmere for cyklister og gående at finde rundt, kan byen bindes bedre sammen, og der kan skabes mere liv – også uden for butikernes åbningstider

1

Parkering ved
Slotskajen

2

Renovering af
Ringriderplad-
sen

3

Dispensation-
sordning og
ændret tidsbe-
grænsning

4

Etablering af
autocamper-
pladser

Ved at udnytte parkeringsmulighe-
derne ved Slotskajen bedre, kan fle-
re besøgende finde en ledig parke-
ringsplads tæt på byens pulserende
handels- og kulturliv.

Med handlingen vil vi:

- Afmærke p-båse med metalsøm på brostenene.
- Sammen med Slots- og Kulturstyrelsen undersøges mulighederne for etablering af flere p-båse til biler, fx ved at nedlægge busholdepladser.
- Indføre en 4-timers tidsrestriktion på parkering i området, hele døgnet.
- Tydeligt kommunikere parkeringsre-
striktioner og parkeringsmuligheder
i området, herunder at overnatning
ikke er lovligt.

Parkering ved Slotskajen

Slotskajen er en af Sønderborg bys mest centrale pladser. Pladsen er i dag uden tidsbegrænsning og uden afmærkning af båse. Pladsen bliver hovedsageligt benyt-
tet til parkering for pendlere, besøgende og beboere i nærområdet. Endelig benyt-
tes pladsen til forskellige kulturbegiven-
heder, hvor den helt eller delvist lukkes
for parkering. Slotskajen er også et
populært sted at parkere sin autocamper,
og er præget af generel uhensigtsmæssig
parkering. Det gør, at parkeringsmulig-
hederne på pladsen i dag ikke udnyttes
fuldt ud.

For at understøtte mere hensigtsmæssig
parkeringsadfærd vil Sønderborg Kom-
mune sammen med Slots- og Kultursty-
relsen afmærke p-båse med metalsøm
på brostensbelægningen i området.
Afmærkningen vil sikre gode parkerings-
muligheder for op mod 70 personbiler,
samt for handicapbiler, motorcykler og
cykler.

Det bliver indført en tidsrestriktion på
området, som gælder hele døgnet. Re-
striktionen vil understøtte en naturlig
udskiftning af parkerede biler. Det vil
give flere besøgende mulighed for at
finde en central og ledig parkeringsplads
i Sønderborg by. Ved brug af skiltning
i området, vil der blive kommunikeret
tydeligt om parkeringsrestriktioner og
parkeringsmuligheder.

Tiltagene vil betyde, at de største auto-
campere fremover ikke kan parkere på
Slotskajen, da de ikke kan være inden for
afmærkningen. Mindre autocamperne vil
kunne parkere på lige vilkår med øvrige
parkerter, men ikke overnatte.



1

Parkering ved
Slotskajen

2

Renovering af
Ringriderpladsen

3

Dispensation-
sordning og
ændret tidsbe-
grænsning

4

Etablering af
autocamper-
pladser

Renovering af parkeringspladserne på Ringriderpladsen skal skabe flere pladser til langtidsparkering tæt på centrum, mindske støv- og støjgener og højne områdets grønne udtryk.

Med handlingen vil vi:

- Etablere 120 nye p-pladser og 2.550 m² befæstet adgangsvej, der mindsker støv- og støjgener.
- Sætte træer ud mod pladsens naboer.
- Fastholde og udvide mulighederne for langtidsparkering

Renovering af parkeringspladserne på Ringriderpladsen

Ringriderpladsen i Sønderborg danner i dag rammen om større kulturelle og offentlige begivenheder. Fx større festarrangementer såsom ringriderfest, idrætsformål og cirkus. Begivenhederne kræver flere offentlige parkeringspladser i området, end de 105 p-båse der i dag er. Også i dagligdagen gemmer Ringriderpladsen på et uforløst potentiale i forhold til at give borgere, ansatte og besøgende flere muligheder for langtidsparkering tæt på bymidten.

Med afsæt i lokalplanen for området vil Sønderborg Kommune derfor etablere 120 nye p-båse i Ringriderpladsens nordvestlige hjørne, sådan at der fast vil være samlet 225 p-båse i området. Parkering på Ringriderpladsen bliver uden tidsbe-
grænsning. Dét tilgodeser behovet for

områdets borgere, ansatte eller besøgende, der har brug for at kunne stille bilen fra sig i længere tid ad gangen.

Med etablering af flere pladser til langtidsparkering, frigives der plads i den helt nære bymidte til dem, der har behov for korttidsparkering, ligesom trængslen og trafikstøjen i bymidten reduceres.

Beboerne i området har i en årrække klaget over støj- og støv fra pladsen i forbindelse med parkering og brug af området. For at mindske disse gener fortættes beplantningen ind mod pladsens naboer, ligesom adgangsvejen til parkeringspladsen asfalteres. Det forventes ikke, at tiltagene kan afhjælpe støjgenerne fra kørsel på græsarealerne.



1

Parkering ved
Slotskajen

2

Renovering af
Ringriderplad-
sen

3

Dispensation-
sordning og
ændret tidsbe-
grænsning

4

Etablering af
autocamper-
pladser

Der skal være plads til beboere og besøgende i Sønderborg, så alle har mulighed for at finde en ledig parkeringsplads tæt på hjemmet eller tæt på det korte ærinde.

Med handlingen vil vi:

- Sikre en ensartet tidsbegrænsning på 2 timer i butikkernes åbningstider på alle større parkeringspladser tæt på gågade og trafikerede veje.
- Indføre en 4-timers tidsrestriktion hele døgnet på Slotskajen, ved Sct. Marie Kirke og på Sundgade.
- Undersøge, om der som følge af ovenstående tiltag bliver behov for at indføre en licensordning for beboere i udvalgte de områder der påvirkes af de ændrede restriktioner.
- Følge udviklingen i behovet for kort-tidsparkering og langtidsparkering for at sikre, at der også i fremtiden er en fornuftig balance.

Dispensationsordning og ændret tidsbegrænsning

I Sønderborg er der ca. 4500 offentligt tilgængelige p-båse. Med flere indbyggere, turister og biler forventes generelt en øget trafik og mangel på ledige p-båse i bymidten. For at bevare Sønderborg som en attraktiv handelsby og besøgssted, skal de forskellige parkeringsbehov i bymidten tilgodeses.

For at sikre at besøgende med helt korte ærinder kan parkere i nærheden af deres mål, indføres en generel tidsbegrænsning på 2 timer på stort set alle parkeringspladser tættest på gågaden. Tidsbegrænsningen vil medføre en tilpas og hyppig udskiftning af parkerede biler i den helt nære bymidte, så alle kan finde en ledig plads. Som i dag vil der ikke være tidsbegrænsning på handicap-parkeringspladser.

Besøg som biografbesøg eller restaurantbesøg varer ofte længere end 2 timer. Derfor indføres 4-timers tidsbegrænsning på Slotskajen og ved Sct. Marie Kirke. For længere parkering kan man bruge pladser uden tidsbegrænsning i udkanterne af bymidten, fx Ringriderpladsen, eller købe ekstra tid, hvis man parkerer i Havnens P-hus eller Borgen.

Beboere i bymidten har brug for ubegrænset parkering nær deres hjem. Med flere tidsrestriktioner kan en licens- eller dispensationsordning blive nødvendig. Kommunen vil overvåge udviklingen og gennemføre en ny parkeringsanalyse senest i 2030 for at sikre en balance mellem kort- og langtidsparkering. Effekten af en eventuel licensordning vil også blive evalueret.

1

Parkering ved
Slotskajen

2

Renovering af
Ringriderplad-
sen

3

Dispensation-
sordning og
ændret tidsbe-
grænsning

4

Etablering af
autocamper-
pladser

Det skal være attraktivt for autocampister at besøge vores kommune, muligt at benytte lovlig overnatning og rydde op efter sig selv.

Med handlingen vil vi:

- Gennem en effektiv myndighedsbehandling understøtter private aktører i at etablere autocamperpladser i Sønderborg Kommune.
- Følge udviklingen i efterspørgslen efter autocamperpladser i Sønderborg Kommune tæt og, om nødvendigt, etablere offentlige p-pladser specielt til autocampere med selvbetjeningsløsninger, affaldshåndtering, spildevandsopsamling mv.
- Sikre at offentlige p-pladser, der ofte benyttes af autocampister og andre bilister, holdes pæne og rene. Fx gennem hyppigere affaldstømning.
- Sikre en tilstrækkelig kommunikation til autocampister fra ind- og udland om hvor det er tilladt at overnatte, retningslinjer mv. Fx ved brug af skilte, kommunikation på hjemmesider og pylonerne ind til Sønderborg.

Etablering af autocamperpladser

Autocamperturismen stiger i hele Europa og i Sønderborg Kommune. For at understøtte kommunens ambition om, at være blandt de 5 største turistdestinationer i landet, må autocampisterne sikres let adgang til overnatning og gode faciliteter. Samtidig skal de ulemper som i dag opleves med autocampister håndteres.

Kommunen vil sørge for, at p-pladser, der ofte bruges af autocampister, holdes pæne og rene. For at fremme etableringen af overnatningspladser vil kommunen effektivisere og samle myndighedsbehandlingen, så private aktører hurtigt kan etablere og drive attraktive pladser i takt med den stigende efterspørgsel. Disse pladser skal være åbne hele året og tilbyde døgnåben ind- og udtjekning, uden at genere byens beboere og andre turister.

Om nødvendigt vil kommunen etablere offentlige p-pladser til korte ophold for autocampere med selvbetjeningsløsninger, affaldshåndtering og spildevandsopsamling. Samtidig vil der blive indført parkeringsrestriktioner på visse offentlige p-pladser, hvor det bliver ulovligt at parkere og overnatte i autocamper, fx ved Slotskajen og Sundgade. Om nødvendigt også på øvrige strækninger langs Als Sund syd for Kong Christian den Xs Bro

Kommunen vil fortsætte med at informere autocampister om, hvor de lettest finder autocamperpladserne og tilpasse kommunikationen efter behov. Målet er, at pladserne bliver det foretrukne valg for autocampister, der kommer til Sønderborg.



5

Attraktiv by
for elbiler

6

Cykeltrafik- &
parkering

7

Grønne
parkerings-
pladser

Det skal være attraktivt for borgere og besøgende at køre elbil i Sønderborg – også i fremtiden. Til glæde for reduktionen af kommunens CO₂-udledning og borgernes sundhed.

Med handlingen vil vi:

- Gennem en effektiv myndighedsbehandling fortsat understøtte private udbydere i at opstille ladestandere i Sønderborg Kommune.
- Afklare behov og mulighed for at etablere større ladeplads ved omfartsvejen/motorvejen.
- Gå i dialog med ProjectZero om mulighederne for at private udbydere kan opstille ladestandere, når en parkeringsplads renoveres eller en ny anlægges.

Attraktiv by for elbiler

Borgerne i Sønderborg Kommune har taget elbilen til sig. I begyndelsen af 2023 kørte ca. 1.200 elbiler rundt i kommunen, og i slutningen af 2024 er tallet steget til 3.100. ProjectZero forventer, at der i 2029 vil være 13.500 elbiler i kommunen, hvilket bringer Sønderborg tættere på målet om at gøre vores kørte kilometer grønnere.

Mens de fleste elbilejere lader deres biler derhjemme, nyder mange besøgende godt af de offentlige ladestandere i Sønderborg.

Etableringen af ladeinfrastrukturen blev kickstartet af kommunen i 2023 med opstilling af 56 ladestandere på 41 pladser, herunder 8 hurtigladere. Private udbydere har også opsat ladestandere, så der nu er 105 i kommunen.

ProjectZero står for yderligere udbygning af ladeinfrastrukturen. Gennem en effektiv myndighedsbehandling vil kommunen fortsat støtte private udbydere i at udbygge infrastrukturen i takt med den stigende efterspørgsel. Kommunen vil også gå i dialog med ProjectZero om mulighederne for at opsætte ladestandere ved renovering eller anlæg af nye parkeringspladser. Derudover undersøger kommunen mulighederne for at etablere en større ladeplads ved omfartsvejen/motorvejen.

Målet er, at det også i fremtiden er nemt at finde en ledig ladestander i Sønderborg, når behovet opstår.



5

Attraktiv by
for elbiler

6

Cykeltrafik- &
parkering

7

Grønne
parkerings-
pladser

Cyklen skal være et naturligt og attraktivt valg, når borgere og besøgende bevæger sig rundt i Sønderborg by, og til og fra bymidten. Derfor skal det være let at finde gode forhold for cykelparkering i og lige uden for Sønderborg.

Med handlingen vil vi:

- Opsætte cykelhubs strategiske steder udenfor og i bymidten, hvor cykler trygt og let kan parkeres over længere tid. Fx ved samkørselspladser, banegården og rutebilstationen.
- Sikre tilstrækkelige parkeringsmuligheder for cykler, når cyklen kortvarigt skal parkeres, ved at opsætte flere cykelstativer i bymidten og ved strande og parker.
- Udvide tidsrummet, hvor det er tilladt at cykle i fodgængerzonen i bymidten.
- Gøre det attraktivt at bevæge sig rundt i Sønderborg ved senest i 2027 at fremlægge en plan for, hvordan der kan etableres et sammenhængende og trygt cykelstinetværk i bymidten.

Cykeltrafik- og parkering

En undersøgelse viser, at 20 pct. af bilpendlere i Sønderborg har under 4 kilometer til deres arbejdsplads. For mange ville det være overkommeligt at cykle 4 kilometer til og fra arbejde.

Takket være de senere års aktive indsats for gode cykelstier i kommunen, er der i dag skabt gode muligheder for at cykle ind til bymidten. Men når cyklisterne kommer ind til bymidten, stopper stisystemet mere eller mindre. Her er der potentiale for at lave et mere sammenhængende netværk, der sikrer hverdagsmobiliteten, og gør det attraktivt at bevæge sig rundt i byen på cykel fremfor i bil. Kommunen vil derfor senest i 2027 fremlægge en plan for, hvordan et sådant netværk kan etableres.

For at gøre det attraktivt at cykle det sidste stykke, vil opstilles såkaldte cykelhubs ved udvalgte samkørselspladser, banegården og rutebilstationen. Her kan cyklen trygt opbevares i længere tid, fx fra dag til

dag. Dermed kan pendlere, der kommer langvejs fra have bedre muligheder for at tage bilen eller kollektiv transport og cykle det sidste stykke til eller fra bymidten, skolen eller arbejdet. Den enkelte cykelhub kan udstyres med overdækning, belysning, aflåselige bokse til cykelbatterier og lademuligheder. Værkstedsudstyr kan gøre det let at fikse fx et fladt dæk.

Skal cyklen parkeres kortvarigt, skal der være bedre muligheder for at finde en ledig plads i cykelstativet – også til ladcyklen. Derfor vil Sønderborg Kommune opstille flere cykelstativer eller cykeltårne. Fx i bymidten og ved Den Sorte Strand.

Bruger flere cyklen, vil det ikke alene reducere biltrængslen, støjgenerne i Sønderborg og udledningen af CO₂. Der vil også være flere parkeringspladser, til dem der har behov. Dermed er det lettere for flere at finde en ledig parkeringsplads i fremtiden.



5

Attraktiv by
for elbiler

6

Cykeltrafik- &
parkering

7

Grønne
parkerings-
pladser

Med flere grønne parkeringspladser vil Sønderborg i fremtiden være en attraktiv og stærk regional handelsby, der er kendt for sit grønne udtryk.

Med handlingen vil vi:

- Anvende 'Retningslinjer for grønne parkeringspladser' ved fremtidige anlægsprojekter og renovering af parkeringspladser.
- Senest i 2026 have udarbejdet en helhedsplan for renovering af parkeringsområdet Martin Nyrops Plads. Helhedsplanen skal indeholde muligheden for etablering af et parkeringshus samt bygge på 'Retningslinjer for grønne parkeringspladser', så oplevelsen af en grøn bymidte og et optimalt antal parkeringspladser opnås.
- Frem mod 2036 have renoveret min. fire parkeringsområder i Sønderborg bymidte med afsæt i 'Retningslinjer for grønne parkeringspladser'.

Grønne parkeringspladser

Sønderborg skal være en stærk regional handelsby kendt for sit grønne udtryk. Store træer, frodige buske og varieret beplantning forbedrer både vores fysiske og mentale velvære. Grønne byrum kan tiltrække flere borgere og besøgende, hvilket styrker byens handels- og kulturliv. Desuden bidrager de grønne områder positivt til klimaet, luftkvaliteten, biodiversiteten og håndteringen af stigende regnvandsmængder.

For at realisere visionen om de grønne byrum vil Sønderborg Kommune anvende et sæt af 'Retningslinjer for grønne parkeringspladser', når fremtidige parkeringspladser skal anlægges eller nuværende renoveres.

Indsatsen for grønnere parkeringspladser begynder ved en renovering af Martin Nyrops Plads. Pladsen er en af Sønder-

borgsmest centrale parkeringsområder. Kommunen vil på baggrund af en arkitektkonkurrence udarbejde en helhedsplan for renoveringen. Der vil i processen blive lagt vægt på, at området skal udvikles med fokus på etableringen af et trygt og grønt byrum, med god trafikafvikling og optimal arealanvendelse ift. forskellige trafikanters behov. Når renoveringen er gennemført, vil besøgende opleve Martin Nyrops Plads, som et grønt åndehul i centrum af byen.

De erfaringer, der høstes fra udarbejdelsen og gennemførelsen af helhedsplanen for renovering af Martin Nyrops Plads, vil kommunen inddrage i fremtidige renoveringsprojekter. Frem mod 2036 vil kommunen have gennemført en 'grøn renovering' af min. fire parkeringsområder i bymidten.

Retningslinjer for grønne parkeringspladser

1. Valg af begrønning skal understøtte områdets visuelle karakter og fremme biodiversiteten.
2. Udformning af begrønning skal medvirke til at fremme trykgheden.
3. Udformning og omfanget af begrønning skal understøtte håndteringen af overfladevand.
4. Omfanget og udformning af begrønning skal balanceres i forhold til at opnå det optimale antal parkeringspladser.
5. Begrønning skal så vidt mulig etableres uden genevirkninger, fx nedfalden frugt.
6. Ved begrønning skal der arbejdes med løsninger, som ikke er omkostningstunge i forhold til vedligeholdelse.



8

Parkeringshenvisning & Wayfinding

9

Parkeringsfonden & parkeringsnormer

10

Parkeringskontrol

For at Sønderborg kan opleves som en attraktiv og fremkommelig handelsby, skal det være let at finde vej til en ledig parkeringsplads.

Med handlingen vil vi:

- Udvide det elektroniske parkeringshenvisningssystem med flere parkeringspladser.
- Skiltningen til Slotskajen skal opgraderes, så parkeringsmulighederne bliver mere synlige.
- Gå i dialog med private udbydere af parkeringspladserne om, hvordan de kan blive en del af parkeringshenvisningssystemet.
- Opdatere kommunens hjemmeside, så den indeholder det forventede antal p-båse på de enkelte pladser.
- Undersøge om den kommunalt ejede parkeringsplads ved kasernen kan indgå i det elektroniske henvisningssystem.

Parkeringshenvisning og Wayfinding

Bilister i Sønderborg har i dag glæde af tydelig skiltning, der viser hvor der er ledige p-båse. Det elektroniske henvisningssystem er i 2024 blevet opdateret, så det er mere præcist og mere driftssikkert. Det sikrer en bedre udnyttelse af byens parkeringspladser og oplevelsen af, at det er nemt og overskueligt at finde en ledig parkeringsplads. Det gør Sønderborg til en attraktiv handels-, kultur- og turistby. Sådan skal det også være i fremtiden.

Det elektroniske henvisningssystem udvides, så der fremover henvises til parkeringspladserne ved havnefronten og Ringriderpladsen. På Slotskajen vil der være en henvisning med almindelige skilte.

Kommunen vil derudover undersøge, hvordan der kan henvises til kasernens parkeringsplads. Kommunen vil også gå i

dialog med private virksomheder for at afsøge mulighederne for, at de bedre kan informere borgerne om deres parkeringspladser. Kommunen vil også opdatere den hjemmeside, der i dag viser parkeringsområderne i Sønderborg så antallet af p-båse vises.

Parkeringspladsen eller cykelstativet er sjældent den enkeltes sidste destination på rejsen. For at hjælpe borgere og besøgende trygt og nemt til deres endelige mål, vil kommunen benytte sig af principperne for wayfinding. Det vil bl.a. indeholde, hvordan der konkret kan skiltes eller henvises til centrale områder og attraktioner i byen. Arbejdet med at implementere principperne for wayfinding i byen er påbegyndt i kommunen.





8

Parkeringshen-
visning & Way-
finding

9

Parkeringsfon-
den & parke-
ringsnormer

10

Parkerings-
kontrol

Parkeringsfonden skal også i fremtiden gøre det muligt for grundejere i Sønderborg by at få dækket deres parkeringsbehov. Men parkeringsnormerne skal gøres mere fleksible, så bymidtens udviklingsmuligheder understøttes bedre.

Med handlingen vil vi:

- Fastholde parkeringsfonden for Sønderborg med de nuværende vedtægter.
- Gøre parkeringsnormerne for kravet til antal parkeringspladser pr. nybygget enhed mere fleksible.

Parkeringsfonden og parkeringsnormer

Når en grundejer i dag opfører et nybyggeri, er der krav om, at vedkommende skal etablere et tilstrækkeligt antal parkeringspladser til ejendommens beboer eller besøgende. I Sønderborg, Augustenborg, Gråsten og Nordborg kan grundejer fravige kravet ved at indbetale et beløb til parkeringsfonden. Kommunen ønsker at fastholde parkeringsfonden.

Det skyldes, at fonden på den ene side kan være en hjælp til bygherre, der ikke har mulighed for på egen grund at opfylde deres forpligtigelser til etablering af parkeringspladser. På den anden side muliggør indbetalingerne til fonden, at kommunen kan få medfinansieret etableringen af flere offentlige parkeringspladser.

For yderligere at understøtte den ønskede udvikling af Sønderborg by vil Sønderborg Kommune indføre en fleksibel tilgang til de såkaldte parkeringsnormer i kommuneplan og lokalplanlægningen. En parkeringsnorm er et udtryk for det nødvendige antal parkeringspladser, der skal planlægges for og etableres i forbindelse fx nybyggeri.

Tilgangen betyder, at kravet til antallet af parkeringspladser pr. boligenhed kan nedsættes for et konkret boligudviklingsprojekt, hvis det vurderes fordelagtigt. Den fleksible tilgang forventes at blive indført med kommuneplansrevisionen i 2027.



8

Parkeringshen-
visning & Way-
finding

9

Parkeringsfon-
den & parke-
ringsnormer

10

Parkerings-
kontrol

En effektiv og fleksibel parkeringskontrol understøtter, at parkeringspladserne i Sønderborg også i fremtiden kan udnyttes bedst muligt.

Med handlingen vil vi:

- Indgå et samarbejde med et større etableret kommunalt parkeringsselskab.
- Anvende eventuelle økonomiske overskud til yderligere forbedringer af parkeringsforholdene i Sønderborg til glæde for borgere og besøgende.

Parkeringskontrol

Uanset, om man besøger Sønderborg by i kort eller længere tid, skal man have mulighed for at finde en ledig parkeringsplads. Effektiv håndhævelse af parkeringsregler og tidsrestriktioner bidrager til, at der er en ledig parkeringsplads til alle.

Parkeringskontrollen i Sønderborg by varetages i dag af P-Syd. Selskabet blev oprettet i 2015, og varetager også parkeringskontrollen i Aabenraa og Tønder Kommune.

Sønderborg Kommune ønsker, at parkeringskontrollen også i fremtiden er effektiv. Det betyder bl.a., at omfanget af kontrollen kan tilpasses i takt med, at der etableres flere parkeringspladser, at der kommer flere biler, at tidsrestriktionerne

skærpes i bymidten, og at der indføres en beboerlicensordning. Hvis man får en parkeringsafgift, skal det være nemt at betale eller klage over afgiften.

Ved at indgå et samarbejde med et større etableret kommunalt parkeringsselskab, får kommunen mulighed for at tilpasse parkeringskontrollen til fremtiden, sikre en fortsat effektiv varetagelse af administrationen og adgang til specialviden omkring parkeringsregler. Efter behov vil der nemt kunne skrues op og ned for kontrollen.

Eventuelle økonomiske overskud fra samarbejdet vil blive brugt på at forbedre parkeringsforholdene i Sønderborg.





Datagrundlag, inddragelse og proces

De beskrevne handlinger i Masterplan for Parkering i Sønderborg by er identificeret på baggrund af et solidt datagrundlag og perspektiver fra Sønderborg Handel, Tilgængelighedsgruppen og øvrige interesseorganisationer og myndigheder.

Datagrundlag

STORYMAP

Til brug for dataindsamlingen er platformen Storymap benyttet. Storymap er en interaktiv hjemmeside med digitale kort, hvor borgerne i Sønderborg Kommune har kunnet indsætte bemærkninger til helt specifikke parkeringsområder i Sønderborg by. Hjemmesiden var åbent for input i perioden den 3. januar til den 3. februar 2024.

Linket til siden blev delt gentagne gange på kommunens Facebookside, og der blev i alt modtaget 74 kommentarer. Borgerne havde også mulighed for at like andres kommentarer. Fx hvis der var en kommentar, de var enig i. Der var i alt 55 antal likes fordelt på kommentarerne.

SPØRGESKEMA

Sønderborg Kommune gennemførte i perioden fra den 3. januar til den 3. februar 2024 en spørgeskemaundersøgelse om borgernes tilfredshed med parkering i Sønderborg by. Spørgeskemaet blev distribueret gennem kommunens Facebookside og via flyers i bilruder på diverse kommunale parkeringspladser. Der blev i alt modtaget 577 besvarelser på spørgeskemaet, herunder 346 bemærkninger i spørgeskemaets fritextfelt.

MOBILITETSANALYSE

Sønderborg Kommunes eksterne rådgiver faciliterede den 24. januar 2024 en indledende workshop til projektet, hvor Teknik-, By- og Boligudvalget samt øvrigt udvalgte gruppeformænd blev introduceret til begreber inden for mobilitet. I den forbindelse drøftedes forskellige scenarier i relation til Byrådets vision, herunder:

- Mobilitetsvirkeligheden i Sønderborg by med fokus på forskellige brugergrupper
- Fremtidsscenarier: Cirkuleringsplan, Nedsat hastighed og Cykelforhold

Kommunens eksterne rådgiver udarbejdede derudover en samlet mobilitetsanalyse af Sønderborg by. Analysen indeholder en kortlægning af eksisterende forhold, mobilitetsadfærd og fire temaanalyser. Temaanalyserne har fokus på:

- Grøn omstilling af persontransporten
- Parkering
- Mobilitet i bymidten
- Sammenhængen mellem Sønderborg by og opland.

ØVRIGT DATA

Derudover er der anvendt data og indsigter fra:

- Bylivsundersøgelsen 2016
- Transportvaneundersøgelsen 2023
- Belægningsundersøgelser og stikprøvekontrol i 2019, 2020, 2021 og 2024

Perspektiver fra interessenter

En række interesseorganisationer og myndigheder blev ved projektets opstart i december 2023 orienteret om udarbejdelsen af masterplanen. Interessenterne har været inddraget undervejs i processen. Bl.a. har de bidraget med perspektiver til de politiske temadrøftelser i løbet af første halvår af 2024 og i forbindelse med udarbejdelsen af de konkrete handlinger i masterplanen.

Proces

Teknik-, By- og Boligudvalget drøftede på dets møde den 5. september 2023, hvilke temaer der skulle indgå i masterplanen. Udvalget godkendte den 5. december 2023 kommissoriet for arbejdet med masterplanen.

Teknik-, By- og Boligudvalget lagde i kommissoriet vægt på, at der i arbejdet skulle sikres rum og tid til udarbejdelse af mobilitetsanalysen og til de politiske drøftelser af pejlemærkerne for handlingerne i masterplanen.

Teknik-, By- og Boligudvalget inviterede gruppeformændene fra de andre partier til at deltage i følgende temadrøftelser for at sikre et bredt politisk fundament og en klar politisk retning for arbejdet. Temadrøftelserne blev afviklet i perioden 1. kvartal 2024 til ultimo 2. kvartal af 2024. Derudover blev der afholdt en opsamlede strategisk drøftelse i september 2024.

Første udkast til masterplanen blev forelagt til drøftelse i Teknik-, By- og Boligudvalget den 3. december 2024 og senere til godkendelse af udvalget den 4. februar 2025. Masterplanen blev forelagt til endelig godkendelse af Byrådet den 26. februar 2025.

Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

Sønderborg Kommune
Rådhusstræde 10
6400 Sønderborg

T: 0045 8872 6400
post@sønderborg.dk

Sonderborgkommune.dk

